

Cauza C-384/93

Alpine Investments BV

împotriva

Minister van Financiën

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de College van Beroep voor het Bedrijfsleven)

„Libertatea de a presta servicii – Articolul 59 din Tratatul CEE –
Interzicerea apelurilor telefonice nesolicitate pentru servicii financiare”

HOTĂRÂREA CURȚII

din 10 mai 1995*

În cauza C-384/93,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către College van Beroep voor het Bedrijfsleven pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

Alpine Investments BV

și

Minister van Financiën,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 59 din Tratatul CEE,

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, F. A. Schockweiler, P. J. G. Kapteyn și C. Gulmann, președinți de cameră, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray, D. A. O. Edward (raportor) și J.-P. Puissechet, judecători,

avocat general: domnul F. G. Jacobs,
grefier: doamna L. Hewlett, administrator,

având în vedere observațiile scrise prezentate:

- pentru Alpine Investments BV, de Maîtres G. van der Wal și W. B. J. van Overbeek, avocați la Hoge Raad der Nederlanden,
- pentru guvernul olandez, de domnul A. Bos, consilier juridic în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent,

* Limba de procedură : olandeza.

- pentru guvernul elen, de domnul V. Kontolaimos, consilier juridic adjunct în cadrul Consiliului Juridic de Stat, și de doamna V. Pelekou, mandatar judiciar în cadrul Consiliului Juridic de Stat, în calitate de agenți,
- pentru guvernul Regatului Unit, de domnii J. D. Colahan, de la Treasury Solicitor's Department, în calitate de agent, și de domnul P. Duffy, barrister,
- pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii B. Smulders și P. van Nuffel, membri ai Serviciului Juridic, în calitate de agenți,

având în vedere raportul pentru ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale societății Alpine Investments BV, ale guvernului olandez, reprezentat de domnul J. S. van den Oosterkamp, consilier juridic în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, ale guvernului belgian, reprezentat de domnul J. Devadder, director administrativ în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, ale guvernului elen, ale Guvernului Regatului Unit, reprezentat de domnul C. Vajda, barrister și ale Comisiei Comunităților Europene, în ședința din 29 noiembrie 1994,

după ascultarea concluziilor avocatului general, prezentate în ședința din 26 ianuarie 1995,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin ordonanța din 28 aprilie 1993, primită la Curte la 6 august 1993, College van Beroep voor het Bedrijfsleven (denumit în continuare “College van Beroep”) a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, mai multe întrebări preliminare privind interpretarea articolului 59 din tratat.
- 2 Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unei acțiuni introduse de Alpine Investments BV împotriva interdicției impuse de Ministerul de Finanțe olandez de a contacta persoane de drept privat prin telefon, fără consimțământul prealabil în scris al acestora, pentru a le propune diverse servicii financiare (practică cunoscută sub numele de „cold calling”).
- 3 Alpine Investments BV, reclamantă în acțiunea principală (denumită în continuare „Alpine Investments”), este o societate de naționalitate olandeză, cu sediul în Țările de Jos, specializată în contracte futures de mărfuri.
- 4 Părțile unui contract futures de mărfuri se angajează să cumpere sau să vândă o anumită cantitate de mărfuri de o calitate determinată la un preț și la o dată stabilite la data semnării contractului. Acestea nu au însă intenția de a primi sau de a livra efectiv mărfurile, ci contractează doar în speranța de a profita de fluctuațiile de preț dintre momentul încheierii contractului și luna livrării, ceea ce este posibil efectuând pe piața contractelor futures, înainte de începutul lunii prevăzute pentru livrare, operațiunea inversă primei tranzacții.
- 5 Alpine Investments oferă trei tipuri de servicii în domeniul contractelor futures de mărfuri: gestionarea portofoliului, consiliere pentru investiții și transmiterea de ordine ale clienților către brokerii care operează pe piețele contractelor futures de mărfuri,

situate atât în interiorul, cât și în afara Comunității. Compania are clienți nu numai în Țările de Jos, ci și în Belgia, în Franța și în Regatul Unit. Cu toate acestea, nu dispune de nici un sediu în afara Țărilor de Jos.

- 6 În perioada evenimentelor care fac obiectul acțiunii principale, serviciile financiare erau reglementate în Țările de Jos de Wet Effectenhandel din 30 octombrie 1985 (Legea privind tranzacțiile cu valori mobiliare, denumită în continuare “WEH”). Articolul 6 alineatul (1) din această lege interzicea oricărei persoane să acționeze în calitate de intermediar în tranzacții cu valori mobiliare fără a dispune de o licență. Articolul 8 alineatul (1) permitea ministrului Finanțelor să acorde, în circumstanțe speciale, o derogare de la această interdicție. Cu toate acestea, în sensul articolului 8 alineatul (2), derogarea putea fi „supusă unor restricții și condiții, în scopul prevenirii evoluțiilor nedorite în tranzacțiile cu valori mobiliare”.
- 7 La 6 septembrie 1991, ministrul Finanțelor, pârât în acțiunea principală, a acordat societății Alpine Investments o derogare pentru a plasa ordine la un broker determinat, Merrill Lynch Inc. Derogarea preciza că Alpine Investments trebuie să respecte toate normele care ar putea fi adoptate pe viitor de ministrul Finanțelor în ceea ce privește contactele sale cu potențiali clienți.
- 8 La 1 octombrie 1991, ministrul Finanțelor a decis să impună o interdicție generală intermediarilor financiari care propuneau investiții în contractele futures de mărfuri din afara burselor de mărfuri, de a mai contacta potențiali clienți prin apeluri nesolicitate („cold calling”).
- 9 Conform guvernului olandez, această decizie a fost adoptată în urma numeroaselor plângeri primite de ministrul Finanțelor în cursul anului 1991 de la investitori care efectuaseră investiții neinspirate în acest domeniu. Întrucât aceste plângeri proveneau în parte de la investitori stabiliți în alte state membre, ministrul a extins interdicția și la serviciile oferite din Țările de Jos în alte state, pentru a apăra reputația sectorului financiar olandez.
- 10 În aceste condiții, la 12 noiembrie 1991, ministrul Finanțelor a interzis societății Alpine Investments să mai contacteze telefonic sau personal clienți potențiali, cu excepția cazului în care aceștia și-ar fi exprimat în prealabil consimțământul, în mod expres și în scris, de a fi contactați în acest mod.
- 11 Alpine Investments a depus o contestație împotriva deciziei ministrului prin care i se interzicea să mai practice apelurile nesolicitate („cold calling”). Ulterior, derogarea fiind înlocuită, la 14 ianuarie 1992, printr-o altă derogare care îi permitea să plaseze ordine la un alt broker, Rodham et Renshaw Inc., de asemenea însoțită de interdicția de a practica apeluri nesolicitate - „cold calling”, societatea a depus o nouă contestație la 13 februarie 1992.
- 12 Prin Decizia din 29 aprilie 1992, ministrul Finanțelor a respins contestația societății Alpine Investments. La 26 mai 1992, Alpine Investments a introdus o acțiune la College van Beroep.
- 13 Întrucât Alpine Investments a susținut în special că interzicerea metodei „cold calling” este incompatibilă cu articolul 59 din tratat, în măsura în care se referă și la potențialii clienți stabiliți în alte state membre decât în Țările de Jos, College van Beroep a adresat Curții de Justiție mai multe întrebări privind interpretarea acestei prevederi:

- „1) Articolul 59 din Tratatul CEE trebuie să fie interpretat în sensul că se referă și la prestările de servicii pe care prestatorul le oferă prin telefon din statul membru în care este stabilit unor (potențiali) clienți stabiliți într-un alt stat membru și apoi le efectuează din acest stat membru?
- 2) Prevederile articolului menționat anterior se referă și la condițiile și/sau restricțiile care reglementează exercitarea legală a activității profesionale în cauză sau exploatarea legală a întreprinderii respective în statul membru în care prestatorul de servicii este stabilit, dar care nu se aplică sau, cel puțin, nu în același mod și nu în aceeași măsură, exercitării activității profesionale menționate sau exploatării întreprinderii menționate în statul membru în care sunt stabiliți destinatarii (potențiali) ai prestării serviciilor în cauză și care, prin urmare, pot constitui pentru prestatorul de servicii, în cadrul ofertei de servicii către (potențiali) clienți stabiliți într-un alt stat membru, obstacole care nu se aplică și celor care prestează servicii similare și sunt stabiliți în acest din urmă stat membru?

În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare:

- 3) (a) Interesele de protejare a consumatorului și a reputației prestărilor de servicii financiare din Țările de Jos, aflate la baza unei dispoziții care urmărește combaterea evoluțiilor nedorite în comerțul cu valori mobiliare, pot fi considerate motive imperative de interes general, care să justifice un obstacol precum cel menționat la întrebarea anterioară?
- (b) Prevederea unei derogări, care interzice așa-numitul „cold calling”, poate fi considerată ca fiind în mod obiectiv necesară pentru protejarea intereselor menționate anterior și proporțională cu scopul urmărit?”
- 14 Este necesar să se observe, cu titlu introductiv că, presupunând că ar fi aplicabilă tranzacțiilor de pe piețele contractelor futures de mărfuri, Directiva nr. 93/22/CEE a Consiliului din 10 mai 1993 privind serviciile de investiții în domeniul valorilor mobiliare (JO L 141, p. 27) este posterioară faptelor care fac obiectul acțiunii principale. De altfel, Directiva nr. 85/577/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale (JO L 372, p. 31) nu se aplică nici contractelor încheiate prin telefon și nici contractelor referitoare la valori mobiliare [articolul 3 alineatul (2) litera (e)].
- 15 Prin urmare, întrebările adresate Curții trebuie să fie examinate doar în lumina dispozițiilor tratatului aplicabile libertății de a presta servicii. În acest sens, este clar că, fiind efectuate în schimbul unei remunerații, prestațiile furnizate de Alpine Investments sunt, într-adevăr, servicii vizate de articolul 60 din tratat.
- 16 Prin prima și a doua sa întrebare, instanța de trimitere urmărește în mod esențial să afle dacă interzicerea apelurilor nesolicitate - „cold calling” intră în sfera de aplicare a articolului 59 din tratat. În caz afirmativ, dorește să afle, prin a treia sa întrebare, dacă această interdicție poate fi totuși justificată.

Cu privire la prima întrebare

- 17 Prima întrebare adresată de instanța națională prezintă două aspecte.

- 18 În primul rând, trebuie stabilit dacă faptul că serviciile în cauză constituie simple oferte și nu au încă un destinatar determinat împiedică aplicarea articolului 59 din tratat.
- 19 În acest sens, trebuie menționat că libertatea de a presta servicii ar deveni iluzorie în cazul în care normele naționale ar putea împiedica în mod liber ofertele de servicii. Aplicabilitatea dispozițiilor referitoare la libertatea de a presta servicii nu poate fi, prin urmare, subordonată existenței prealabile a unui destinatar determinat.
- 20 În al doilea rând, trebuie stabilit dacă articolul 59 se referă la serviciile pe care un prestator le oferă prin telefon unor persoane stabilite într-un alt stat membru și pe care le furnizează fără a se deplasa din statul membru în care este stabilit.
- 21 În acest caz, ofertele de servicii sunt adresate de un prestator stabilit într-un stat membru unui destinatar stabilit în alt stat membru. Din formularea expresă a articolului 59 rezultă că, în aceste condiții, este vorba de o prestare de servicii, în sensul acestei prevederi.
- 22 Prin urmare, răspunsul la prima întrebare este că articolul 59 din tratat trebuie să fie interpretat în sensul că se referă și la serviciile pe care un prestator le oferă prin telefon unor potențiali destinatari stabiliți în alte state membre și pe care le furnizează fără a se deplasa din statul membru în care este stabilit.

Cu privire la a doua întrebare

- 23 Prin cea de-a doua întrebare, instanța națională dorește să afle dacă normele unui stat membru care interzic prestatorilor de servicii stabiliți pe teritoriul său să adreseze apeluri telefonice nesolicitate unor potențiali clienți stabiliți în alte state membre, pentru a le propune serviciile sale, constituie sau nu o restricție privind libertatea de a presta servicii, în sensul articolului 59 din tratat.
- 24 Este necesar să se facă o observație preliminară, și anume că interdicția în cauză se aplică ofertelor de servicii transfrontaliere.
- 25 Pentru a răspunde întrebării instanței naționale, trebuie examinate succesiv trei aspecte.
- 26 În primul rând, trebuie stabilit dacă interdicția de a contacta telefonic potențiali clienți din alt stat membru fără consimțământul prealabil al acestora poate constitui o restricție în calea libertății de a presta servicii. În această privință, instanța de trimitere atrage atenția Curții asupra faptului că prestatorii stabiliți în statele membre de reședință ale potențialilor destinatari nu sunt în mod necesar supuși aceleiași interdicții sau, cel puțin, nu în același mod.
- 27 Este necesar să se specifice că o interdicție precum cea în litigiu în acțiunea principală nu constituie o restricție privind libertatea de a presta servicii, în sensul articolului 59, doar pentru simplul fapt că alte state membre aplică norme mai puțin stricte prestatorilor de servicii similare stabiliți pe teritoriul lor (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 14 iulie 1994, Peralta, cauza C-379/92, Rec. p. I-3453, considerentul 48).
- 28 Cu toate acestea, o astfel de interdicție privează operatorii în cauză de o tehnică rapidă și directă de publicitate și de contactare a potențialilor clienți stabiliți în alte state membre. Prin urmare, aceasta poate constitui o restricție în calea libertății de a presta servicii transfrontaliere.

- 29 În al doilea rând, trebuie examinat dacă această concluzie poate fi modificată prin faptul că interdicția în cauză este impusă de statul membru în care este stabilit prestatorul, și nu de statul membru în care este stabilit destinatarul potențial.
- 30 Articolul 59 primul paragraf din tratat interzice restricțiile privind libertatea de a presta servicii în cadrul Comunității, în general. Prin urmare, această dispoziție privește nu numai restricțiile stabilite de statul de destinație, ci și pe cele stabilite de statul de origine. Astfel cum a hotărât Curtea în mai multe rânduri, dreptul la libertatea de a presta servicii poate fi invocat de o întreprindere împotriva statului în care aceasta este stabilită, în cazul în care serviciile sunt furnizate unor destinatari stabiliți în alt stat membru (a se vedea Hotărârile din 17 mai 1994, Corsica Ferries, cauza C-18/93, Rec. p. I-1783, considerentul 30; Peralta, citată anterior, considerentul 40; Hotărârea din 5 octombrie 1994, Comisia împotriva Franței, cauza C-381/93, Rec. p. I-5145, considerentul 14).
- 31 Rezultă că interzicerea metodei apelurilor telefonice nesolicitate - „cold calling” nu depășește sfera de aplicare a articolului 59 din tratat, pentru simplul fapt că este impusă de statul în care este stabilit prestatorul de servicii.
- 32 În cele din urmă, trebuie examinate anumite argumente invocate de Guvernul Țărilor de Jos și de Guvernul Regatului Unit.
- 33 Acestea au susținut că interdicția în cauză nu intră în sfera de aplicare a articolului 59 din tratat, întrucât este o măsură de aplicare generală, nu este discriminatorie și nu are ca obiect sau ca efect obținerea unui avantaj pentru piața națională în raport cu prestatorii de servicii din alte state membre. Or, afectând doar modul în care aceste servicii sunt oferite, aceasta este analogă măsurilor nediscriminatorii care reglementează modalitățile de vânzare care, conform jurisprudenței Keck și Mithouard (Hotărârea din 24 noiembrie 1993, cauzele conexe C-267/91 și C-268/91, Rec. p. I-6097, considerentul 16), nu intră în sfera de aplicare a articolului 30 din Tratatul CEE.
- 34 Aceste argumente nu pot fi acceptate.
- 35 Deși este adevărat că o interdicție precum cea din acțiunea principală are un caracter general și nediscriminatoriu și că nu are ca obiect sau ca efect obținerea unui avantaj pentru piața națională în raport cu prestatorii de servicii din alte state membre, nu este mai puțin adevărat că, astfel cum s-a arătat anterior (a se vedea considerentul 28), aceasta poate constitui o restricție în calea libertății de a presta servicii transfrontaliere.
- 36 O asemenea interdicție nu este analogă normelor privind modalitățile de vânzare, pe care jurisprudența Keck și Mithouard le-a considerat în afara sferei de aplicare a articolului 30 din tratat.
- 37 Conform acestei jurisprudențe, nu poate afecta comerțul între statele membre aplicarea, pentru produsele provenind din alte state membre, a unor prevederi naționale care interzic sau limitează, pe teritoriul statului membru importator, anumite modalități de vânzare, cu condiția, în primul rând, ca acestea să se aplice tuturor operatorilor interesați care își exercită activitatea pe teritoriul național și, în al doilea rând, să afecteze în același mod, în drept și în fapt, comercializarea produselor naționale și a celor provenite din alte state membre. Motivul este că aplicarea unor asemenea prevederi nu urmărește

să împiedice accesul acestora din urmă la piața statului membru importator, și nici să le împiedice accesul mai mult decât l-ar împiedica pe cel al produselor naționale.

- 38 Or, o interdicție cum este cea în cauză este impusă de statul membru în care este stabilit prestatorul de servicii și privește nu doar ofertele pe care acesta le-a făcut unor destinatari stabiliți pe teritoriul acestui stat sau care se deplasează în acest stat pentru a primi servicii, ci și ofertele adresate unor potențiali destinatari aflați pe teritoriul unui alt stat membru. De aceea, aceasta condiționează în mod direct accesul la piața serviciilor din alte state membre, putând astfel constitui un obstacol pentru comerțul intercomunitar de servicii.
- 39 Prin urmare, răspunsul la a doua întrebare este că o normele unui stat membru care interzic prestatorilor de servicii stabiliți pe teritoriul său să adreseze apeluri telefonice nesolicitate unor potențiali clienți stabiliți în alte state membre pentru a le propune servicii constituie o restricție în calea libertății de a presta servicii, în sensul articolului 59 din tratat.

Cu privire la a treia întrebare

- 40 Prin a treia întrebare, instanța națională dorește să afle dacă motive imperative de interes general justifică interzicerea metodei „cold calling” și dacă această interdicție trebuie considerată ca fiind în mod obiectiv necesară și proporțională cu obiectivul urmărit.
- 41 Guvernul Țărilor de Jos susține că interzicerea metodei apelurilor telefonice nesolicitate - „cold calling” în contractele futures de mărfuri și în afara burselor de mărfuri vizează, pe de-o parte, protejarea reputației piețelor financiare olandeze și, pe de altă parte, protejarea publicului investitor.
- 42 Trebuie arătat, în primul rând, că piețele financiare au un rol important în finanțarea agenților economici și că, având în vedere natura speculativă și complexitatea contractelor futures de mărfuri, buna funcționare a acestora depinde în mare parte de încrederea pe care acestea le-o inspiră investitorilor. Această încredere este condiționată în special de existența unor reglementări profesionale menite să asigure competența și loialitatea intermediarilor financiare de care investitorii depind în mod special.
- 43 Deși este adevărat că protecția consumatorilor pe teritoriul altor state membre nu incumbă, ca atare, autorităților olandeze, nu este mai puțin adevărat că natura și întinderea acestei protecții au o influență directă asupra bunei reputații a serviciilor financiare olandeze.
- 44 Menținerea bunei reputații a sectorului financiar național poate constitui, așadar, un motiv imperativ de interes general care să poată justifica restricțiile în calea libertății de a presta servicii financiare.
- 45 În ceea ce privește proporționalitatea restricției în cauză, trebuie amintit că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, cerințele impuse prestatorilor de servicii trebuie să poată garanta realizarea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestuia (a se vedea Hotărârea din 25 iulie 1991, *Collectieve Antennevoorziening Gouda* și alții, cauza C-288/89, Rec. p. I-4007, considerentul 15).
- 46 Astfel cum a arătat în mod întemeiat guvernul olandez, în cazul metodei „cold calling”,

persoana de drept privat, în general luată pe neașteptate, nu este în măsură să se informeze asupra riscurilor inerente naturii operațiunilor care îi sunt propuse, și nici să compare calitatea și prețul serviciilor solicitantului cu oferte ale concurenței. Piața contractelor futures de mărfuri fiind puternic speculativă și prea puțin comprehensibilă pentru investitorii neavizați, se impunea protejarea acestora de modalitățile de vânzare la domiciliu cele mai agresive.

- 47 Alpine Investments susține totuși că interzicerea metodei „cold calling” de către guvernul olandez nu este necesară, întrucât statul membru al furnizorului ar trebui să aibă încredere în controlul efectuat de statul membru al destinatarului.
- 48 Acest argument trebuie respins. Într-adevăr, statul membru din care se efectuează apelul telefonic este cel mai bine plasat pentru a reglementa metoda „cold calling”. Chiar dacă statul de destinație dorește să interzică metoda „cold calling” sau să o supună anumitor condiții, acesta nu este în măsură să împiedice sau să controleze apelurile telefonice dintr-un alt stat membru fără cooperarea autorităților competente ale acestui stat.
- 49 Prin urmare, interzicerea metodei „cold calling” de către statul membru din care se efectuează apelul telefonic, menită să protejeze încrederea investitorilor în piețele financiare ale aceluși stat, nu poate fi considerată nepotrivită pentru realizarea obiectivului de asigurare a integrității piețelor respective.
- 50 Alpine Investments a obiectat, de asemenea, că o interdicție generală aplicată vânzării prin telefon spre potențialii clienți nu este necesară realizării obiectivelor urmărite de autoritățile olandeze. Înregistrarea obligatorie de către societățile de brokeraj a apelurilor telefonice nesolicitate ale acestora ar fi suficientă pentru a proteja eficient consumatorii. Asemenea reglementări au fost, de altfel, adoptate și în Regatul Unit de către Securities and Futures Authority (autoritatea de control a valorilor mobiliare și a contractelor futures de mărfuri).
- 51 Acest punct de vedere nu poate fi acceptat. Astfel cum a arătat în mod întemeiat avocatul general la punctul 88 al concluziilor sale, faptul că un stat membru impune norme mai puțin stricte decât cele impuse de un alt stat membru nu înseamnă că acestea din urmă sunt disproporționate și, prin urmare, incompatibile cu dreptul comunitar.
- 52 În cele din urmă, Alpine Investments susține că, întrucât are un caracter general, interzicerea metodei „cold calling” nu ia în considerare comportamentul întreprinderilor individuale și impune prin urmare, fără a fi necesară, o sarcină persoanelor fizice sau întreprinderilor care nu au făcut niciodată obiectul unei plângeri din partea consumatorilor.
- 53 Și acest argument trebuie să fie respins. Limitarea interzicerii metodei „cold calling” la anumite întreprinderi din cauza comportamentului lor din trecut ar putea să nu fie suficientă pentru a îndeplini obiectivul de restabilire și menținere a încrederii investitorilor în piața națională a valorilor mobiliare în general.
- 54 În orice caz, reglementarea respectivă are o sferă de aplicare limitată. În primul rând, aceasta interzice doar contactarea potențialilor clienți prin telefon sau personal, fără a avea consimțământul prealabil scris al acestora, celelalte tehnici de contactare fiind în continuare permise. Ulterior, această măsură afectează relațiile cu potențialii clienți, dar nu și cu clienții existenți, care au posibilitatea de a-și da consimțământul scris pentru noi comunicări. În sfârșit, interzicerea apelurilor telefonice nesolicitate este limitată la piața

pe care s-au constatat abuzuri, în cazul de față, cea a contractelor futures de mărfuri.

- 55 În lumina considerentelor anterioare, interzicerea metodei „cold calling” nu pare disproporționată în raport cu obiectivul urmărit.
- 56 Prin urmare, răspunsul la a treia întrebare este că articolul 59 din tratat nu se opune unei reglementări naționale care, pentru a proteja încrederea investitorilor în piețele financiare naționale, interzice practica ce constă în efectuarea de apeluri telefonice nesolicitate către potențiali clienți rezidenți ai altui stat membru, cu scopul de a le propune servicii în legătură cu investirea în contracte futures de mărfuri.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 57 Cheltuielile efectuate de guvernele belgian, olandez, elen și cel al Regatului Unit, precum și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de College van Beroep voor het Bedrijfsleven, prin ordonanța din 28 aprilie 1993, hotărăște:

- 1) **Articolul 59 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că se referă și la serviciile pe care un prestator le oferă prin telefon unor destinatari potențiali stabiliți în alte state membre și pe care le furnizează fără a se deplasa din statul membru în care este stabilit.**
- 2) **Normele dintr-un stat membru prin care se interzice prestatorilor de servicii stabiliți pe teritoriul său să efectueze apeluri telefonice nesolicitate către potențiali clienți stabiliți în alte state membre pentru a le propune serviciile acestora constituie o restricție privind libertatea de a presta servicii, în sensul articolului 59 din tratat.**
- 3) **Articolul 59 din tratat nu se opune normelor naționale care, în scopul de a proteja încredea investitorilor în piețele financiare naționale, interzic practica ce constă în efectuarea de apeluri telefonice nesolicitate unor potențiali clienți rezidenți în alte state membre, pentru a le propune servicii în legătură cu investirea în contracte futures de mărfuri.**

Rodríguez Iglesias

Schockweiler

Kapteyn

Gulmann

Mancini

Moitinho de Almeida

Murray

Edward

Puissochet

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 10 mai 1995.

Grefier,

R. Grass

Președinte,

G. C. Rodríguez Iglesias